

Izhaja v Trstu vsak
petek popoldne

Uredništvo in upravnništvo
ulica Boschetto št. 5. II. nad.
— Telefon št. 1570 —

Delauski List

Posamezna številka
6. vin.

Inserati po dogovoru.
Naročnina za celo leto
4.20 K., pol leta 2.10 K.,
četrt leta 1.05 K. - Ino-
zemstvo več poština.

Glasi slovenskih socialistov na Primorskem.

ZAKAJ UPAMO?

Čestokrat se nas vpraša, zakaj upamo mi socialisti v boljše človeško bodočnost. No, odgovor običajnovalcem našega optimizma ni težka stvar. Človek, ki količjak pozna človeško zgodovino, nas bo takoj razumel.

Znano je, da se je nekdaj prodajalo človeka, kakor se prodaja danes kozla, vola, konja i. t. d. Človek je bil človeku suženj; stvar, s katero ja razpolagal kakor je sam hotel. Prišel je pa na svet tesarski sin Jezus Kristus, ki je oznanjeval novi nauk, da je človek človeku enak in da nihče nima pravice, razpolagati s svobodo svojega bližnjega. Za tedanje vladne kroge je bil ta nauk silno prekucuški; vjeli so ga, obsodili in križali.

Toda njegova ideja, ki je bila pravična in resnična, je živel. Mučili so nje apostelje in učence, trpinčili jih, preganjali in pokončavali. Napram vsem mukam in preganjanjem je »ideja« — samo zato ker je bila resnična — zmagala, triumfirala. Sužnost je bila odpravljena; človek je postal človeku civilno enak. To se pravi: Človeštvo je pridobilo *civilno enakost*.

Človečanstvo je kakor ogromno kolo, ki se neprehoma vrti in se nikdar ne ustavi. In šlo je naprej.

Rekel sem, da je zmagala sveta ideja mizarskega sinu. Toda idejo so popačili. Ko je dosegla krščanska cerkev veličje, je pozabila na muke, ki jih je pretrpela v svoji mlajši zgodovini in začela zatirati, trpinčiti vsakogar, ki ni hotel verjeti, kar so zapovedali voditelji sv. cerkve. Po krščanskem svetu so gorele grmade, kjer se je sežigalo svobodomiselce v »večno slavo božjo«. Preganjanje, kruto zatiranje drugovercev ni ničesar pomagalo. Protestanti, ki so protestirali proti tolikemu terorizmu, pravoslavni, židje i. t. d. so dosegli, da smejo svobodno verjeti to, kar je njim ljubše. Tako je človeštvo doseglo *versko enakost*.

In še ni bilo zadovoljno, ker napreduje neprehoma. Knezi, grofi, baroni so imeli v rokah vse politične oblasti. Ljudstvo so zatirali in ga kruto vladali. Toda vstali so možje, ki so postavili po robu tem krivičnim političnim pravicam. Tudi te se je mučilo, trpinčilo, preganjalo. Nič ni pomagalo: *ideja*, ker je bila resnična in pravična, je zmagala. Francoska revolucija je doprinesla *politično enakost*.

Pozneje se je tudi narodno zatiralo in tudi tu štejemo mučenike; toda Garibaldi, Kosut... in dr. so imena, ki povedo mnogo o uresničenju »narodne enakosti«. Seveda ni ta narodna enakost še popolna; toda »načelno« je zmagala še celo v Avstriji.

Sedaj je pa človečanstvo izprevidelo

drugo neenakost, ki jo tare in ovira v razvoju. Danes je človečanstvo začelo boj za *gospodarsko enakost*. Na eni strani milijardi, na drugi strani beda; na eni strani razkošje, na drugi strani glad; na eni strani brezmejno veselje i obilnost, na drugi strani brezmejni obup, revščina i pomankanje. Ne, to ni pravično!

In začel se je boj za *gospodarsko enakost*. Ideja je resnična in pravična, zakaj naj bi torej ne zmagala? Preganjajo nas, mečejo nas v zapore; ali niso delali ravno tako nekdaj? In vendar je človečanstvo pridobilo civilno, versko, politično i narodno enakost.

Naj nas sovražijo in mučijo, kar le hočejo; ideja bode zmalaga. Zgodovina, *učiteljica življenja*, nam to zagotavlja. Zato smo optimisti!

Henrik Ferri.

Svoboda dela in stavkokazi.

Organizatorji stavkokazov (krumirjev) in vsi odkriti in prikriti sovražniki delavskih pravic pripovedujejo vedno, da so socialisti največji nasprotniki svobode dela. Tudi slovenski narodnjaki so hlastnili po temu kapitalističnemu *leitmotivu*, da bi opravičili krumirstvo, ki so ga organizirali v zadnji stavki težakov.

Nam seveda ni do tega, da bi polemizirali z ljudmi, ki gregorinijo o svobodi dela in o demokraciji, pa nimajo pojma ne o enem ne o drugem. Takim ljudem se odgovori v par besedah, ki jih je izgovoril francoski socialistični drž. poslanec *Jaurès*: »Krumir ima vedno prav, samo takrat ne, kadar jemlje pravice drugim, kajti s tem, da se organizira krumirje v slučaju stavk, se škoduje stavkajočim«. Toda gre se za vprašanje o svobodi dela sploh. Gre se za dokaz, da *krumir ne predstavlja svobode dela kakor ne predstavlja tat komunizma ali kontrabandir svobodnega prevažanja blaga preko državnih mej*. Gre se za vprašanje, če sploh ekzistira svoboda dela.

Nam se zdi, da ste besedi *svoboda dela* navadna laž, ki jo rabijo delodajalci samo v slučaju stavk za najemanje krumirjev. Kadar ni stavke, so ravno isti delodajalci največji nasprotniki svobode dela. Če bi hotel delavec ostati tedaj doma v imenu svobode dela, bi ga drugi dan povprašal delodajalec takoj »če misli da je on (delavec) sam svoj gospodar«. — »Jaz rabim delavce — pravi delodajalec — ki prihajajo redno in točno na delo, komur se to ne zljubi, naj si poišče posla drugje«. Z eno besedo: Svoboda dela ekzistira za delavca le v negativnem pojmu.

Delavcu se ne dovoli, da si napravi sam svoj delavni čas in da zahteva za svoj trud toliko kolikor je porabil pri njem svoje moči. Zahteva se pa od njega, da

pusti svobodno delati stavkokazom, kadar jih najme delodajalec nalašč v škodo delavstva.

Svobode dela tedaj ni in mi ne smemo dovoliti svobode krumirstva. — V imenu *svobode dela* najema kapitalizem krumirje, da prepreči tako zmago opravičenih zahtev stavkajočih delavcev. *Zato je krumir za delavce to, kar je tat za današnjo družbo*. Treba je samo slediti gibanju za zboljšanje delavskih razmer. V mnogih takih gibanjih ne doseže delavstvo nobenega uspeha samo radi intervencije krumirjev. Organizirano delavstvo razume to prav dobro, zato ni nobene čude, če smatra krumirje za reprezentante najnižjih slojev današnje družbe.

Kapitalistični ustroj današnje družbe predstavlja — za nas socialiste — sistematični rop kapitalista proti delavcu.

Delavec ne živi od svojega dela toliko, kolikor uživajo oni člani današnje družbe, ki žive na račun delavstva. Kapitalizem ne uporablja tedaj svojih kapitalov v produciranje potrebščin, ki bi jih razdelil enakomerno in po potrebi med vse člane današnje družbe, temveč on uporablja svoj kapital v svrhu produciranja takih stvari, ki mu zagotove največ dobička. Tedaj ne v splošno korist temveč v korist kapitalistične manjšine. V to svrhu uporablja in izkorišča tudi delavske moči. Proti takemu izkoriščanju večine s strani manjšine se mora delavstvo energično upreti. To pa more storiti samo potom strokovnih organizacij.

Zavedno delavstvo je napovedalo boj kapitalizmu in to ne v korist kake politične stranke, (kakor trde nekateriki), tudi ne samo v lastno korist, temveč v splošno korist celega človečanstva v pravem pomenu besede.

To delavstvo je popolnoma opravičeno smatrati krumirje tudi za škodljivce splošnega blagostanja, ker ga ovirajo v boju zoper kapitalizem, zoper tlačitelja celega človečanstva.

Ne samo iz razredno-zavednega delavskega stališča, marveč tudi iz stališča vprašanja splošnega blagostanja se moramo upreti svobodi krumirstva.

Delodajalci so naredili sami zakon, ki določa čas v katerem sme delavec delati. V nekaterih krajih je prepovedano tudi čezurno delo. Ta zakon so naredili delodajalci sami pod pritiskom delavstva in če ravno je v veliko korist delavstva, je vendar proti načelu svobode dela. Če gre tedaj kapitalizem sam preko svobode dela za konzerviranje dragocene delavske moči, sme storiti to tudi delavstvo še v večji meri. *Boj zoper krumirstvo je obenem tudi boj zoper izkoriščanje in za konzerviranje tiste dragocene moči, ki vzdržuje človeško družbo t. j. delavno moč*.

konja, ampak staro zanikarno konjedersko kljuse».

Pavel Ivanič postane nejevoljen rekoč: »Poznam vas. Posebno tebe Griška! Poznam te že dolgo! Ni res... spotoma si se gotoov vstaval kake petkrat pred krčmo!«

In jaz mu govorim tako: »Vaše blagorodje! Je-li sem hudir ali pogan? Moja stara umira, jaz pa naj sem letal po krčmah! Kaj mi očitete... usmilite se me, krčmo pa naj vzame...«

Pavel Ivanič zapove nato, da te preneso v bolnico jaz pa padem preden na kolena...

Nato stori Pavel Ivanič kakor da bi me hotel pretepsti in pravi: »Mesto da padeš pred me na tla, bi rajši ne pil žganja in ne pretepal svoje stare. S palico jih zaslužiš!«

»Res je, zaslužim jih, Pavel Ivanič, pri Bogu, da jih zaslužim! Ali kako naj bi ne padel pred vas na kolena, ki ste naš dobrotnik, kakor naš ljubeznjivi oče! Vaše preblagorodje! Resnična je moja beseda... Bog mi spričaj... pljunite mi v obraz, če se lažem: kakor hitro ozdravi Matrona, storim vse, kar ukazujete! Vse vam naredim, kar želite, in nobene kapejke ne sprejem zato. Etui za cigarete, kroglice za kroké, keglje...«

Socialna demokracija je tedaj proti lažnjivi svobodi dela, ker hoče preprečiti izkoriščanje delavske moči. To je pa mogoče samo tedaj, ako se prepreči prisiljeno brezposelnost, iz katere se vstvarja krumirstvo. To je mogoče doseči pa samo, ako se razdeli delo enakomerno med ves proletarijat in mu zagotovi brezskrbno ekzistenco. Zato pa zahtevamo kot najdaljše osemurni delavni čas brez pogojev in izjem; prepoved nočnega dela; uvedenje tedenškega počitka, ki naj traja najmanj 36 ur in drugih zakonitih določb, ki naj omejujejo izkoriščevanje delavstva s strani kapitalizma.

Evo, zakaj smo proti taki svobodi dela, ki jo zagovarja sedanje meščanstvo samo v gotovih prilikah. Z lažjo o svobodi dela hočejo ohraniti rezervo prisiljenih brezposelnih, da jih poženejo v boj zoper osvobođenje človeške družbe iz sedanjega kapitalističnega tlačanstva.

Klavrni Shod N. D. O. v Pulju.

V nedeljo se je vršil v tuk. Narod. domu shod N. D. O. Na dnevnem redu so imeli poročilo vodstva in poročilo dr. *Laginje* o svojem parlamentarnem delovanju. Shod je bil zelo slabo obiskan. Niti senca ni bil napram shodom, ki jih je prirejal še pred kratkim dr. *Laginja* ob navdušenosti puljskega delavstva, ki je napolnjevalo prostorno dvorano v Narodnem domu. Zaman je stokal dr. *Laginja* in popraševal »kje je moj narod?« Ni ga više gospodine! Časi so se spremenili in z njimi se je spremenil tudi puljski hrvaški proletarijat. Na nedeljskem shodu ni bilo zasadenih niti polovica prostorov v Narodnem domu. Med navzočimi je bilo tudi precejšnje število slovenskih socialistov, ki so hoteli zvedeti od dr. *Laginje*, kaj je vsega napravil za ljudstvo kot državni poslanec.

Najprej je govoril gospod *Lacko Križ*. Govoril je tako kakor pač zna. Naučil se je na pamet par fraz proti socialistom in te trobi v svet že od ustanovitve D. N. O. Nekaj novega je pa povedal o krumirstvu, ki ga je izvršila N. D. O. pri zadnji stavki težakov v Trstu. Povedal je namreč, da se N. D. O. *zato ni pridružila stavkajočim, ker je socialisti niso povabili*. To je za nas nekaj novega, ker N. D. O. v Trstu je *izjavila, da se ne udeležijo stavke, ker čas ni zato ugoden*. Kdo laže, Križ ali Mandič? Nam se zdi da lažeta oba, ker nam je znano, da se N. D. O. ni pridružila stavkajočim, ker so bili njeni voditelji podkupljeni in ker so hoteli škodovati na vsak način stavkajočim težakom. Sicer pa naj ne mislijo, da bo delavstvo prosjalo pomoči voditelje N. D. O. Kdor je resničen prijatelj delavskih pravic ne čaka, da ga

Doktor se prične smejati in poreče: »No že dobro, dobro... Vem! Škoda samo, da si pijanec...!« — »Preljuba stara, jaz vem, kako je treba govoriti s tako gospodo. Ni ga dostojanstvenika, s katerim bi ne znal govoriti spodobno. Treba je biti samo vljuden in poznati lepe navade... maniro. Samo da poti ne zgrešimo. Le poglej, kake kosme snega zametuje! V mojih očeh je vedno polno snežink!«

Strugar mrmra ves čas brez prestanka, da s tem vsaj nekoliko vduši ona težka notranja čustva, ki ga mučijo tako neprestano.

Brezskrbni lenuh in pijanec je postal nenkrat človek, poln notranjih čutov. Hiti naprej, bori se celo proti elementarni sili narave. Vzburilo se je v njem kakor čez noč milosrdje in nežna briga za svojo staro ženo.

»Ti pa Matrona, če te vpraša zdravnik...« mrmra pred se, »ako sem te pretepal ali nisem, reci: Ne. — In jaz se te resnično nikdar več ne dotaknem! Nikdar več! Saj te nisem pretepal v hude, ampak le kar tako. Usmilíš se mi zares. Vsak drug bi se manj brigal zate. Bog daj le, da ne zgrešimo poti. Zgodi se po tvoji volji!... Ali te boli, Matrona, zelo? Zakaj molčiš?«

Smrtna vožnja.

Črtica. Spisal Anton Čehov*.)

Strugar Gregorij Petrov, izborni mojster svoje stroke a obenem najzanimarnejši človek v celem galičinskem okraju, pelje svojo bolno staro ženo v deželno bolnico.

Prevozi ti mu bo treba kakih trideset vrst, (vrsta = km), pa pot je tako strašno slaba, da bi delala preglavice najboljšemu poštarju; kaj šele takemu lenuhu, kakor je strugar Petrov. Mrzel oster veter mu brije nasproti. Povsodi, kakor daleč nese oko, samo sneg in zopet sneg, tako da je včasih že težko razlikovati, ali prihaja sneg izpod neba ali iz zemlje.

Veje tako gosto, da ni opaziti niti polja, niti brzojavnih drogov; včasih ne vidi niti do glave svoje kobile. Malo staro in slabotno kljuse se premika jedva naprej. Z največjim naporom prestavlja in trga noge iz visokega snega. Strugar bi prišel rad hitro naprej. Nemirno preseda na svojem se-

*) *Anton Čehov*, pred dvemi leti umrl raski pisatelj, je bil eden najintimnejših prijateljev Maksim Gorjkega. Čehove povesti in črtice se prištevajo najboljšim proizvodom moderne literature. Prevedene so v vse kulturne jezike. Tudi Rusi prištevajo Čehova svojim največjim pisateljem. Njegova slava ni nič manjša kakor slava Gorjkega.

dežu zdaj na levo zdaj na desno. Z bičem šviga pridno po hrbtu uboge živali.

»Matrona, ne plakaj...« je mrmral. »Potrpi še nekoliko. Če pridemo z božjo pomočjo srečno do bolnice, bo vse takoj dobro.... Pavel Ivanič ti da kapljice, ali ti odpre žilo, ali pa te izvoli njegovo blagorodje odrugiti s špiritom... E, Pavel Ivanič se izvestno zelo potrudi. Ozmerjal me bo sicer, obrcal z nogo, pa vzle temu se potrudi s teboj.... Izvrsten gospodič je to! Tako prijazen mož, Bog mu daj zdravje... Ko pridemo tja, plane iz svoje sobe in pred vsem prične kričati nad menoj. »Kako? Zakaj?« prične. »Zakaj nisi prišel ob pravem času? Kaj sem pes, da se moram mučiti z vami zlodeji ves dan? Kako da nisi prišel v jutro? Zgubi se! Glej da mi prideš izpred oči! Jutri si lahko zopet tu!« — Jaz pa porečem: »Gospod doktor! Pavel Ivanič! Preblagorodni...«

»Hi! da te... Naprej!«

Strugar maha neusmiljeno po kobilici. Ne da bi se ozrl nazaj v voz po svoji ženi mrmra pred se:

»Vaše blagorodje! Resnično, Bog mi bodi priča in sv. križ: pri prvem dnevnem svitu sem šel davi z doma... Celo boljši konj, kakor je moj, bi ne prišel pri takem zametu hitreje, ali jaz, kakor vidite, nimam

delavstvo šele naprosi, marveč se mora zavzeti sam za njegove pravične zahteve.

Drugi govornik je bil poslanec dr. Laginja. Govoril je mnogo, povedal pa nič. Klepetal je o stališču, ki ga je zavzela proti nagodbi jugoslovanska zveza. Toda zakaj je glasoval on proti in zakaj so glasovali nekateri člani jugoslovanske zveze za nagodbo z Ogersko, ni mogel raztolmačiti. Tudi ni mogel ali ni hotel raztolmačiti, zakaj *da ni glasoval za predlog socijalističnih poslancev proti podraženju živil*. Rekel je, da je jugoslovanska zveza rečeni predlog temeljito preštudirala in našla, da ima v sebi veliko dobrega in tudi slabega. Kaj je bilo dobrega in kaj slabega, pa ni povedal. Tudi ni povedal, zakaj da so glasovali dalmatinski poslanci za in zakaj on proti rečenemu predlogu. Mar ni istrski kmet ravno tako reven kakor dalmatinski? Mar bi ne bilo dobro za istrskega kmetiča in delavea, če bi bila živila bolj po ceni? Ali kaj briga to dr. Laginjo. Njemu je vseeno po čim so živila, glavna stvar je, da je poslance. Ker pa ni znal povedati kaj je napravil kot navadni drž. poslanec je pa povedal kaj **bo** naredil kot član delegacij.

«Skebel bom — je rekel — da se ojači našo mornarico tako, da bo zmogla braniti nas pred sovražnikom in da bo sposobna braniti našo Istro.»

Vse delo kmetskega in delavskega poslanca je tedaj skrbeti za kanone in mornarico. Delaveci in kmetje naj plačujejo davke, da bo nakupil Laginja še nekoliko križark in bojnih ladij. «Če vprašaš kruha pa ti odgovore s kanoni» ti zastupniki naroda. Pri koncu svojega poročila je pa imel dr. Laginja še toliko poguma, da se je obrnil k socialistom rekoč: «Ako imate v srcih še trohico slovanske krvi, pomagajte nam v boju proti skupnemu sovražniku». Ste slišali? Nič manj in nič več ne zahteva od slovenskih socialistov, kakor da mu pomagajo nakupovati bojne ladje. Kakor se vidi, dr. Laginja napreduje imenitno. V deželnem zboru je predlagal, naj ima v mestnem svetu 400 nemških mornarskih častnikov 12, tisoči slovenskih delavcev pa 6 zastopnikov. Sedaj pa pride z ojačenjem mornarice. Toda pičla udeležba na nedeljskem shodu nam pove, da je pričel slovenski proletarijat misliti in da se bliža konec lažnjivim zastopnikom naroda.

Po govoru dr. Laginje so zaključili takoj shod, ker so se zbal socialistov, ki so hoteli ugovarjati dr. Laginji.

Delavci! Sodrugi! Somišljeniki! Naročajte „Delavski List“ in širite

RAZNO.

Nov list v Ameriki. — Hrvatski sodrugi v Ameriki so o božiču začeli izdajati list «Radniška straža». Izhajal bo v Chicagu vsako drugo sredo. Prva številka je prav lepo urejena. Novemu tovarišu v boju za osvoboditev delavskega razreda želimo najboljši uspeh.

Hrvatski socialni demokratje so sklenili, da se udeležijo bodočih volitev

Pravim, če te boli?» Strugar okrene za trenotek glavo in pogleda po svoji stari.

»Kako, da se ji sneg na licu ne topi?» premišlja. Notranji mraz mu pretrese vse ude. «Na mojem licu se sneg topi, na njenem se ne... Kako čudno».

Strugar je kakor v strahu. Kar je videl, mu ne gre iz misli in vendar si ne upa priznati, kaj zna to pomeniti. Vse mogoče ugiblje. Čudi se, da se sneg na njenem licu ne topi; čudi se tudi, da je postalo lice njegove stare tako krčevito stisnjeno, strogo in resno; barva v njenem obrazu svetlo siva, voščena.

«Ti si res nora!» mrmra strugar s samim seboj. «Govorim s teboj pošteno, kakor z Bogom, ti pa...»

Popusti vaje in se utaplja v premišljevanje. Celo uro molči in misli. Strah ga je ozreti se po svoji stari; grozi ga. Vpraševati jo po tem in onem in nikakega odgovora čuti, je res strašno. Naposled se rodi v njem trden sklep. Ne da bi jo pogledal v lice, jo prime za mrzlo roko. In roka njegove žene omahne brez življenja nazaj. «Umrla je torej!»

Petrov plaka, manj iz žalosti kakor iz jeze. Premišlja, kako hitro je vsega konec. Niti časa ni imel, pričeti s svojo ženo pošteno življenje, govoriti ji k srcu, pokazati ji svoje sočutje — mrtva sedi poleg njega. Štirideset let je živel z njo, pa vsa leta so

za savor. Deslej kandidirajo v sledečih okrajih: Sodrugi Slavko Kepeč: Osjek gornje mesto, Nustar, Vuka, Valpovo in Djakovo; sodrug Vitomir Kopač: Sid, Irig, Mitrovica, Karlovec in Dalj; sodrug Vilim Bukšeg: Osjek, dolnje mesto, Marović Ilok in Ruma; sodrug Evgen Demetrovič: Martinci, Šumanovci, Stara Pazova in Brod ob Savi.

«Slobodna Riječ», glasilo hrvatskih sodrugov, ki izhaja sedaj v Zagrebu po trikrat na teden, napoveduje, da postane tekom tega leta dnevnik.

Rumunski socialni demokratje na Ogrskem so se zbrali v nedeljo, 5. t. m. na svoj kongres. Udeležba je zelo velika. Tudi avstrijska stranka je poslala svojega zastopnika. Poslanec Grigorovici je zbor brzojavno pozdravil. Mnogo voditeljev socialne demokracije je prišlo z Ogrskega. Dnevni red obsega sledeče točke: 1. Organizacija. 2. Volilna reforma. 3. Nastopanje ogrske vlade in parlamenta proti nemadajarskim narodom.

Zaradi deželnozborskih volitev na Češkem so imele nemške stranke, in sicer nemška ljudska, napredna, agrarna in radikalna stranka brez Schönerejancev v nedeljo pogovor pod predsedstvom nemškega ministra vojaka Peschke. Sklenili so za volitve kompromis. Za večino okrajev so se dogovorili. Razprave bodo nadaljevali dne 16. januarja.

Novi švedski kralj Gustav je izjavil, da se ne bo dal kronati. Po temeljnih zakonih ni predpisano kronanje; tudi ne odgovarja duhu časa. Najvažnejše se pa zdi kralju, da so stroški za kronanje preveliki. Tudi ceremonije pri otvoritvi državnega zbora misli Gustav napraviti bolj enostavne.

Samomor vojaka Dne 1. t. m. se je ustrelil v Budimpešti Josip Lindmayer vojak novince prvega honvedskega pešpolka. V zadnjem pismu, ki ga je poslal očetu pove, da je bil prisiljen do tega koraka, ker ni mogel prenašati več trpinčenja kateremu je bil podvržen. V sled tega je priobčil oče v ogerskemu listu «A Nap» pismo v katerem se pritožuje čez trpinčenja, katerim so podvrženi vojaki tretjega oddelka omenjenega polka. Pove, da je bilo v zadnjih petih mesecih že pet samomorov vsled takega trpinčenja strani nekega podčastnika. Nadalje pripoveduje, da je bil sam navzoč, ko je nekoliko podčastnikov prisililo nekega vojaka najprej izpiti tri litre vode in potem peti. Dr. Laginja, član jugoslovanskega parlamentarnega kluba, pa pripoveduje svojim volilecem, da bo skrbel za ojačenje vojne mornarice. Kakor se vidi, pravi zastopnik....

Nov hrvatski ban. Dosedanji ban hrvatski dr. Rakodexay je padel. Za novega bana je določen baron Rauch. Njegova prva in glavna naloga bo organizirati staro madžarsko stranko s katero bo nastopil pri prihodnjih volitvah v hrvatski sabor. Vlada mu je naložila poravnati hrvatsko-ogerski spor. V to, da hoče uporabiti Rauch vsa sredstva ne izvzemši onih ki se jih je služil ban Kuhlen Hederwary. Upanja do poravnanja spora in uglajenja razmer med Hrvatsko in Ogersko pa ni

bila kakor ene dolge sanje. V pijanosti, pretepanju in revščini je minulo vse življenje brez sledu. Kakor navlaš mu umre stara ravno v hipu, ko je vse obžaloval, ko je vse uvidel — brez nje mu ne bo več živeti. — Pretežka je njegova krivda.

«Beračiti je morala!» se je domislil. «Jaz sam sem jo zapodil k ljudem po kruha. Neumnica je imela živeti vsaj še deset let, drugače res misli, kak ničvrednej sem. Sveta porodica, kam grem zdaj? Ne gre se več za kuriranje, zdaj je treba skrbeti samo še za pogreb. Nazaj!»

Strugar obrne s sanmi. Z vso silo šviga po kobilici. Pot je od ure do ure slabša. Včasih niti več glave kljuseta ne vidi. Tu in tam zadene pri vožnji ob mlado smrečje. Veje ga oprasnejo po rokah do krvi. In potem je zopet vse belo in strugarju se zavrti pred očmi.

«Pričeti bi moral z življenjem iznova...» meni sam pri sebi.

Spomni se, da je bila Matriona pred štiridesetimi leti mlada, lepa in vesela. Vse je obetalo pošteno življenje, toda nesreča je hotela, da se je po svatbi napil. Vinjen se je stegnil po klopi ob peči in zdi se, kakor da se do danes ni prebudil iz tega pijanega snu. Svatba mu je šla v živem spominu, pa kar se je zgodilo potem — če ga ubijes — ne more povedati in tudi, če je bilo le pijančevanje, spanje ali pretepanje.

nobenega. Še manj pa bo dosegel to baron Rauch, če se bo služil ekstremnih in protikonstitucionalnih sredstev. Naj se da Hrvatu kar je njegovega in spor bo poravnal.

Domače stvari.

Poslanec Raimund Seabar med svojimi volilci. V nedeljo 5. t. m. predpoldne se je vršil v zadrugi gostilni na Greti krajevni shod, na katerem je poročal o parlamentarnem delovanju sodr. državni poslanec Seabar. Shodu je predsedoval sodr. Menegetti ki je po kratkem nagovoru podelil burno pozdravljenem poslancu besedo. Le tā je v poljudnem govoru orisal delovanje soc. dem. državnozborske frakcije, ki je z nešteti predlogi spravila meščanske poslance v najhujšo zadrego. Med tem ko so stali delavski zastopniki na braniku za delavske pravice, so borzuazijski zastopniki ali iz zbornice bežali, ali pa, proti predlogom glasovali.

Že pri volitvi predsedništva so pokazali svoje sovraštvo napram delavskim zastopnikom s tem, da so složno glasovali proti socialistični listi. Njih zadrega je prišla na vrhunce, ko se je v zbornici razpravljalo o nujnosti soc. dem. predlogov glede vedne naraščaje draginje na najpotrebnejših živilih. Krščanski socialci, klerikalci in vsi ti patentični ljudski sleparji so proti glasovali, slovenski poslanci pa so z majhno izjemo iz zbornice zbežali, da so se glasovanju izognili.

Urarnara slovenskega solstra v Trstu, je direktna zasluga soc. dem. poslancev. Gospod Ribar je pritekel, ko je bila stvar že gotova.

Znižanje sladkornega davka je porsem zasluga delavskih poslancev, kakor je edino le njih zasluga, da je moral domobranski minister Latscher odstopiti, radi trpinčenja vojakov.

Tržaški del. poslanci so storili potrebne korake, da se v kratkem času ustanovi obrtno sodišče v Trstu.

V bližnjem času se ima rešiti zakon o zavarovanju za starost in onemoglost za delavce. Cela vrsta provizornih problemov čaka rešitve, treba bode vso našo energijo zastaviti, da prisilimo vladu da hiti po tej poti nadalje. Da nam bode mogoče izvršiti to prevzeto nalogo, je neobhodno potrebno, da tudi vi storite vašo dolžnost v vaših organizacijah in stojite nevstrašeno za poslanci ki ste jih izvolili, da posredujejo med vami in vladu in če tudi naši nasprotniki blebečejo najneverjetnejša obrekovanja. (Burno odobravanje).

Nato je predsednik podelil besedo sodrugu Kopaču, ki je burno pozdravljen dejal: Kdor redno in pazljivo delovanje državnega zbora zasleduje, ta je moral opaziti, da medtem ko so se delavski zastopniki z resnim delom pečali, so meščanski poslanci uganjali burke, ki bi delale čast staremu, nikakor pa ne delajo čast novemu ljudskemu parlamentu.

Najkvalitnejšo politiko pa je uganjal jugoslovanski klub, ki se je hodil na Ogrsko informirat kako taktiko, da naj v avstrijskem parlamentu zavzema. Enega izmed teh poslancev pa je Beck prav po šolarsko okrcal, češ, kaj ste pa iskal v Budimpešti?

Tako je izgubil celih štirideset let. — Beli snežni oblaki posive polagoma. Prične se mračiti.

«Kam peljem?» vsklikne nenadoma. «Gre se za pogreb, jaz pa peljem v bolnico.... Znorel sem!»

Petrov obrne zopet s sanmi in zopet tolče po konju. Mala kobilica napenja vse svoje sile. Nozdri so ji napete, okrog gobca se ji delajo pene. In tako hiti živalica v lahnm teku naprej. Strugar švigne parkrat z bičem po kobilici... za seboj čuje udarjati nekaj ob sani. Če tudi se ne ozre, vendar ve, da je to glava mrliča... Med tem se temni vedno bolj, veter postaja mrzleji in ostreji.

«Pričeti bi moral z življenjem iznova...» misli sam pri sebi. «Novo orodje bi si moral nabaviti, sprejemati naročila za delo, denar pa izročiti svoji stari. Denar njej!»

Padejo mu vaje iz rok. Stegniti bi se rad po njih, pa roke mu odpovedo.

«Saj je vseeno», misli, «žival najde svojo pot tudi tako».

Zapre oči in utrujen zaspi. Kmalu nato opazi, da konj stoji. Odpre oči in pred seboj vidi nekaj temnega, kakor kočja ali stog... Trebalo bi, da zleze s sani in pogleda, kaj je tam. Pa celo telo je tako težko in izmučeno, da rajši pogine v mrazu, kakor da se premakne s svojega mesta. Mirno zaspi.

Pravijo, da je dotični poslanec naredil pred Beekom «pater pecavi».

Poslanci ki organizirajo, bodisi direktno, ali indirektno «krumirstvo», so izgubili v delavskih masah vsako zaupanje in spoštovanje. Gospoda iz tržaškega narodnega doma je izkopala mednarodno organiziranemu delavstvu jamo, ali zaželjena smrt stranke je izostala, ker ima prežilavo življenje. Pritlikavec iz narodnega doma menda ni znano, da so to srečo drugi velikani poskusili, pa se jim ni posrečilo, naj se morda političnim abecednikom posreči? Zamanj je torej vse pričakovanje dedščine za soc. demokracijo! Mandiču in njegovim kozakom pa ne bode družega preostajalo, kakor da gredo v paradi za pogrebom Narodne delavske organizacije. Studom se obrne človek od stranke, ki je pritisnila slovenskemu življu v Trstu pečat krumirstva. Ko je govornik še v krepkih besedah predstavil govor sodr. Seabarja je zaključil svoj interesantni govor z besedami: Slovenski delavci ne pozabite nikdar, da so izdajalci vaše delavske koristi gospodje iz Narodnega doma. Frenetično ploskanje je sledilo govorniku.

Po kratkem pozdravu, je predsednik ob 1 uri pop. zaključil vevlažen shod.

Piccolo, Gazzettino in Edinost.

Časi se spreminjajo in žnjimi tudi tržaška Edinost. Se pred kratkim je pripovedoval ta gregorinov list, da sta Piccolo in Gazzettino časnika lažnjivca. Sedaj pa priobčuje «Edinost» vse laži, ki jih objavlja Piccolo in Gazzettino proti socialni demokraciji. Čudno privlačno silo mora imeti vsekakor boj zoper socializem in velik mora biti strah, ki se je poprijel slov. in ital. buržoazije pred naraščajočo soc. dem., da je pozabila na mah vsa narodna nasprotstva in se združila v boju zoper delavske pravice. Najbolj čudno pa je, da sramotita Piccolo in Gazzettino še vedno slovenski narod in da Edinost na ta sramotnja niti ne odgovarja. Kaj za to — si bodo mislili narodnjaki. Če Piccolo in Gazzettino sramotita slovenski narod ne škodujeta prav nič narodni stranki. Socialisti pa organizirajo in izobrazujejo tudi slovensko delavstvo, ga hočejo dovesti do boljšega socialnega in življenjskega stališča. Tako koristijo sicer slov. narodu, toda škodujejo narodni stranki in mi moramo te socialiste blatiti in sramotiti če hočemo, da bo ostal slovenski delavec pri nas v nevednosti. Tako mislijo gregorinove buče. Mi pa vprašamo! Kako to, da prevaja sedaj Edinost članke iz Piccola in Gazzettina in jih objavlja kot najresničnejše stvari, med tem ko je bilo še pred kratkim laž sve kar sta pisala omenjena lista.

Kdaj je lagala Edinost, sedaj, ko pravi da pišeta resnico ali prej, ko je pripovedovala de lažeta. Tudi to ne briga slov. narodnjake. Vesele se samo, da zna Edinost obrekovati socialiste in v svojih bučah si res že predstavljajo smrt socializma pod mogočno nogo kakega gregorina.

No, način, v katerem odgovarjamo narodnjakom, jim lahko pove, kako malo se brigamo tudi mi za obrekovanja Edinosti in kako malo nas briga če, si predstavljajo narodnjaki našo smrt. Da pa so se združili slovenski narodnjaki z italijani in nemci zoper zahteve delavstva, je samo naravni pojav

Prebudi se v veliki svetlo pobarvani sobi. Solnčni žarki prihajajo skozi visoko okno v izbo. Okrog sebe vidi ljudi in rad bi, da se jim predstavi kot pošten, razumen mož...

«Mašo zadušnico dajte brati po njej!» pravi. «Povejte to popu...»

«Že prav, že prav! Mirno leži!» ga prekinе nekdo.

«O batjuška! Pavel Ivanič! »zakliče strugar strme, da ima pred seboj zdravnika. «Preblagorodje... moj dobrotnik!»

Poskočil bi iz postelje in se vrgel na kolena pred zdravnikom, pa noge in roke mu ne služijo več.

«Preblagorodje... kaj je z mojimi rokami, kje so moje noge?»

«Tvoje roke in noge so izgubljene... čemu plakaš? Saj si vendar živel mnogo let. Gotovo jih šteješ nad šestdeset».

«Strašno je!... Preblagorodni, strašno je! Prosim vas velikodušnega odpuščanja. Vsaj še pet šest let bi moral živeti.... Čemu? Izposodil sem si konja in moral bi ga vrniti.... Svojo staro moram pokopati... Kako hitro vse na svetu mine! Pavel Ivanič! Najlepši etui za cigare iz brezovine, stružim vam lep kroké...»

Zdravnik zamahne z roko in odide iz bolnikove sobe. Strugar umira! —

danjih razmer. Časi se spreminjajo in ž njimi tudi slovenski narodnjaki. Samo da re čas naprej narodnjaki pa nazaj.

Med svojimi volilei? (Dopis iz v. Križa). V nedeljo 5. t. m. je bil drž. poslanec dr. O. Ribač v Sv. Križu. Dodek je sam na sebi zelo malenkosten in i bi ne bili niti poročali o njem. Toda godilo se je, da je trž. «Edinost» poročala, a je bil dr. Ribač v Križu med svojimi olilei in se je pri tem poročilu obregnila — kakor po navadi — tudi ob socialiste. V Križu je bila nekda — pravi Edinost — evetoča kamenoseška industrija, ki je edila 400 domačih delavcev. Toda prišli so ocialisti in so s svojimi neprestanini, bjestnimi štrajki onemogočili lastnikom amenolomov prevzemanje večjih del. Edinost in slovenski narodnjaki bi nameč radi, a bi delali delavci zastoj, samo da bi prevzemali delodajalec večja dela in se nastili ob zaslužku in trudu delavstva. ako hočejo slov. narodnjaki. Delavce ne elaj stavk in ne zahtevaj od gospodarja pliko, kolikor rabiš za življenje, samo da omo imeli narodno obrt. Caspita! Mi elavci pa mislimo nekoliko drugače. Če imajo delodajalci toliko kapitala, da lahko prevzemajo večja dela in plačujejo pošteno elavce, naj gredo z vragom. Toda z našim rudom nečemo na noben način bogateti arodne kapitaliste. Obrt bo le tedaj nadna, če bo koristila vsem slojem nadna, ne pa samo delodajalcem. Od nas elavcev se ne sme zahtevati, da bi umiali gladu za narodno obrt ob kateri bi se nastili narodni delodajalci. Zahteve, ki so ih stavili delavci delodajalcem pri zadnji tavki, so bile popolnoma opravičene. Ali aradni obrtniki so poslali delavce rajši v ujino, nego jim zboljšali razmere in najeli o italijanske delavce. Obrt je pa propadla sled obrtniške in trgovske nezmožnosti elodajalcev in gospodarke krize, ne pa sled stavke. Tudi v drugih krajih nočejo elati delavci zastoj, tudi v drugih krajih rreja delavstvo stavke, je dobro plačano n obrt napreduje vseno. Edinost govori rav tako kakor da so socialisti samo v Križu. Kar se pa tiče svojih volilcev, naj o Ribač prepričam, da jih je imel pri as jako malo, če ne nobenega. Vse drugo ar je govoril dr. Ribač so samo fraze oslanca, ki se čuti v zadregi, obljube ali a želje, ki bodo ostale skrite v sreih bozega kriškega kmeta, ribiča in delavea.

Bravo gospod Furlan. Prebivalci sv. Križa imajo za dušnega pastirja župnika, ti se mu pravi Andrej Furlan. Ta gospod lušni pastir zahteva od svojih ove, da mu rinašajo k «ofru» bele in ne črne. To zahvea od svojih ove če prav ve, da so po lva ali celo tri mesece brez zaslužka. Niti em ubogim ljudem ne dovoli poljubljati vetinj «na puf». V svoje pridige uplete vedno nekoliko politike. To je dobro. V sv. Križu je še mnogo starih ženice, ki ne itajo časnikov. Tem ne škoduje nekoliko politike pri sv. maši. Na Silvestrov večer je naštel prav lepo vse katoliške može naše zbornice. Dobro je tudi povedal, da je sv. cerkev letos na boljšem s svojimi dohodki kakor druga leta. Če pa je tako, naj nam g. Furlan ne zameri, da mu svetujemo olepšati domačo cerkev, ki je tako pusta, da nima nobene privlačne sile. Križani so imeli letos prav lepe pridelke, le glejte, da jih zmolžite za olepšati cerkev. Le tako naprej in kmalu bo cerkev popolnoma prazna.

Ponesrečena prireditel po voditeljih N. D. O. Splošno je že prodrlo v jvnost, kaka konfuznost vlada med voditelji N. D. O. Toda, da je ta zbezanost med njimi tako velika, da menijo reševati vprašanje politične delavske organizacije s prirejevanjem balov, pa vendar nismo pričakovali. Ali čemur nismo verovali, o tem so nas prepričali plakati, ki so vabili na velik ples N. D. O. v dvoranah Hotela Balkan. Gotovo ne iz škodoželjnosti, ampak ker je stvar vendar «le preznačilna», konstatiramo z zadoščenjem, da je bilo to pot ljudstvo mnogo bolj pametno nego voditelji. N. D. O. ples se je namreč popolnoma izjalovil, udeležba je bila strahovito neznatna, eno kvadriljo je plesalo samo 10, drugo pa celo le 8 parov — v obeh dvoranah označnega hotela. Sapienti sat — pametnemu človeku zadostuje.

Zakon o volilnih shodih velja seveda za deželnozborske volitve tako, kakor za državnozborske. Volilnih shodov ni treba naznanjati in tudi vse določbe glede varstva teh shodov so veljavna. Seveda pa ni odpravljena dolžnost naznanila za ljudske shode, sploh ne za shode, ki se ne pečajo z volitvami.

Zahtevajte po vseh Delavski List
kavarnah in gostilnah

GLEDA LIŠČE

Trupa hrvatskih igralcev je pričela s prirejanjem gledaliških predstav v dvorani Hotela Balkan v Trstu. Gostovanje je pričelo dne 5. t. m. in zaključil se v soboto 11. t. m. Reportoar je bil napovedan v obče jako lep: G. Chnet, Hamlet, Dom... le škoda, da so se vrinili kasneje med ta evet take trepetlike, kakor je n. pr. Zimsko sunce. Trupa igra le povprečno, ali naravnost sijajno je bilo gostovanje Slovence Borštnika (svoj čas režiser v Ljubljani sedaj v Zagrebu) in hrvatske tragedije Strojčevce, ki sta nastopila oba v dveh velikih vlogah. V nekaterih prizorih «Lastnika topilnice» sta prekašala po izborni igri drug drugega. Gledalec je mogel samo nemo strmeti, kajti utis je bil velik, človeka je dvigal višje in višje, da je resnično življenjski užitek. Bil je krasen umetniški užitek. Pripoveduje se, da gostuje Borštnik v Trstu še na pomlad, na kar opozarjamo. Izmed članov trupe bi bilo omeniti Mihajla Marzovića. Napovedano je še gostovanje Pijana iz Zagreba, ki slovi kot enih prvih igralcev na jugu. Njegov nastop kot Hamlet obeta mnogo. T.

DOPISI.

GORIŠKO.

Gorica. Križa v agrarni stranki. — Za časa agitacije zadnjih državnoborskih volitev se je ustanovila na Goriškem kmetska stranka, kamor se je skušal vgnezditi advokat dr. Franko. Ker so bili kmetje, ki so tvorili to stranko, premalo izvežbani v raznih poslih, ki jih zahteva javen političen nastop, jim je prišel dr. Franko kakor navlaš. Toda le malo časa so orali vkup. Ali tudi ta čas je zadostoval docela, da je pokazal njih voditelj vse svoje gentlemenstvo, vse svoje neznanje o vprašanju, za katerega se je imel boriti: agrarstvo. Ker se kmetje niso dali speljati v klerikalni tabor, kjer je menil dr. Franko priti hitreje in sigurneje do svoje «pozicije», jih je zapustil na vrat za nos in ustavil je isti hip izdajo njih glasila. Tako je nehal tudi A. Gabršček biti ljubosumen.

Tudi iz Ljubljane so pričeli gotovi krogi koketirati z zapuščenimi agrarci — ali tako z Gabrščekom kakor z Ljubljano bi se reklo iz dežja pod kap. «Soča» je postala sicer jako prijazna, pa njen lastnik je že vendar precej poznan, tako, da bo s tem lovom težko kaj. Goriški mladi, «so se dali pač varati» po njem, pa kmetje so postali po zadnjih dogodkih gotovo vsaj oprezniji. Po drugi strani je treba pomisliti, da so danes na Slovenskem razen socialistične vse druge stranke bodisi po svojem ustroju, svojih načelih ali svojih voditeljih buržoazne, da take ne morajo zastopati malega kmeta, tega agrarnega proletarca. Vse ostale stranke stoje na stališču zasebno kapitalističnega gospodarstva, a ogromna večina naših kmetov na svojih malenkostnih, pritličnih posestvih v takem gospodarstvu ne more najti drugega kakor svoj pogin.

Ker so volitve za goriški deželni zbor precej blizu, je za mlado agrarno stranko, ki je nam simpatična pred vsem vsled tega, ker pomenja njena ustanovitev emancipacijo, ločitev kmeta od meščanskih strank katero eno vodi Gregorčič, drugo Gabršček, ne manj simpatično tudi vsled tega, ker se je obnašala napram našl delavski stranki vedno pšteno, kriza, ki je nastala v njej vsled tega dr. Franka je od svoje zastave, vsekakor neprijetna.

Namenjeni smo posvečati svojo pozornost v kolikor nam bo dopuščal prostor, tudi temu kmetskemu gibanju. Pred vsem je naš namen, razkrinkavati razne voditelje, ki se delajo ljudske samo zato, da bi dobili ob volitvah ljudske glasove.

Goriški zaupniki pozor! V nedeljo dne 19. t. m. se vrši v Delavskem domu v Gorici, ul. del Teatro št. 20. važno zborovanje goriških zaupnikov. Na dnevnem redu so tudi volitve v deželni zbor goriški.

Pri tem zborovanju ne sme manjkati noben goriški zaupnik.

ISTRSKO.

Pulj. Istrski politični odbor jugoslov. soc. dem. stranke v Pulju se je konstituiral dne 2. t. m. sledeče: Predsednik, Alojzij Hrovat; tajnik Petejan Josip; blagajnik V. Haramina; P. Bučič, M. Potocki, J. Jelčič, S. Juretič, odborniki. Vsa pisma tičoča se strankinih zadev naj se naslove na Josip Petejan. arco Romano, Pulj; denar in blagajniške zadeve pa na V. Haramina, Arco Romano Pulj.

„Delavski List“

se prodaja:

V Gorici: v tobakarnah: SCHWARZ, ul. delle Scuole, KREBEL, ul. Rabata in BAIT, ul. Camposanto.

V Podgori: v tobakarnah SKOČIR ANE in PREGARC GERTRUDE.

Vrtojba: FABIAN FRAN. tob.

Gabrovica: FURLAN BENEDIKT tob.

Jesenice: MARIJA NOVAK, Gostilna pri Masarju.

Nadalje, se ga prodaja v TRSTU, okolici in PULI v vseh važnejših tobakarnah.

Društvene stvari.

Društvo „Ljudski Oder“ vabi vse cenj. društvenike na **volilno zborovanje**, ki se vrši v torek dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani **Delavskega Doma**, v ulici Boschetto 5, I. nadstr.

Ker je stvar velike važnosti, naj se zborovanja gotovo vsi udeležje.

Zveza pekovskih delavcev, podružnica Trst.

Z dnem 16. t. m. stopi v veljavo nov obrtni red. S tem dnem **morajo** biti priznani za izvežbane delavce vsi tovariši, ki delajo že 4 leta v stroki.

Ker hočemo, da se ta stvar res izvrši za vse prej omenjene delavce, skličemo na **dne 16. t. m. ob 10 uri zjutraj v veliki dvorani delavskega doma ul. Boschetto 5. II nadstr. javno društveno zborovanje** z dnevnim redom: Poročilo; vprašanja in interpelacije; razprava o novem pravilniku pomočniškega zbora v konsorciju; raznoterosti.

Ker je stvar zelo važna, na obilo udeležbo vabi ODBOR.

Kurilniški delavci pozor.

V soboto zvečer ob 8 uri se vrši v Rojanu v gostilni pri „Kroni“, društveni shod krajne skupine III «Pr. in str. društva» s sledečim dnevnim redom: 1). Položaj kurilniških delavcev in organizacija; 2). Raznoterosti

Pridite vsi!

V nedeljo 12. t. m. ob 3. uri popoldne se vrši v Gorici v prostorih gostilne Marzini društveni shod I krajne skupine Pr. in str. društva v Gorici. Dnevni red: 1). Marčne koncesije in njih izvršitev. 2). Raznoterosti.

Pridite vsi.

Vodstvo.

Iz stranke.

Člani političnega odbora v Trstu so povabljeni na važno sejo, ki se vrši v torek dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer v Delavskem Domu v uredništvu Delavskega Lista.

Cenjenim sodrugom somišljenikom in sl. društvam ki smo poslali prvo, pošljemo tudi to št. „Delavskega lista“ Kdor noče ostati naročnik naj blagovoli list vrniti kdor ne vrne te št. bo smatran za naročnika.

Krajevna organizacija jugoslov. soc. dem. stranke v Trstu

skliče na nedeljo dne 26. t. m. v ul. Boschetto št. 5. II. nad.

okrajno konferenco

z dnevnim redom:

1. Poročilo pol. odbora;
2. Strankino časopisje;
3. Organizacija in taktika;
4. Strankine zadeve;
5. Volitev pol. od.
6. Slučajnosti.

Na konferenco so vabljeni vsi tržaški, goriški in istrski zaupniki. Strokovne organizacije iz omenjenih treh pokrajin smejo poslati vsaka po 2 zastopnika.

Konferenca prične ob 10. uri zjutraj.

ODBOR.

Delavci!

Zapomnimo si dobro, da so voditelji Narodne Delavske Organizacije dne 8. decembra 1907 skočili na stran kapitalistov in tako izdali najvitalnejše koristi stankujuočih težakov!

Vsi sodrug ki še niso poravnali strankinega davka za preteklo in tekoče leto, so naprošeni, da store to v najkrajšem času. Prispevke sprejema v torkih, četrčkih in sobotah od 8. do 10. ure zvečer in v nedeljah od 10. do 12. ure opoldne sod. Igljič v uredništvu Delavskega lista ul. Boschetto 5. II nad.

Listnica uredništva.

Dobrotljive na Vipavskem. — Priobčimo prihodnjič. *Sodrugom*, ki so nam poslali anonimno pismo glede večjezičnih lepakov naznanimo, da na anonimna pisma se ne oziramo.

Več sodrugor. — S tem da smo napisali „gregorini“ z malo začetnico, smo hoteli označiti le tip, ki ga posebeje dr. Gregorin.

A. J. Trst — Prihodnjič.

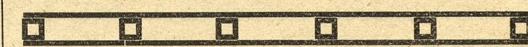
Izdajatelj in odgovorni urednik VINKO KERMOLEJ.
Tiska. TISKARNA MODERNA M. Susmel & Comp.
ulica della Zonta 8.

Izava.

Podpisani obžalujem, da sém razžalil v naglici gosp. Josipa Petejana in izjavljam, da so bile moje besede popolnoma neutemeljene.

PULA, 7-1 1908.

A. Kandušer.

Dolžnost vsakega sodruga je, biti naročen tudi na glavno glasilo jugoslov. soc. demokratske stranke

„RDEČI PRAPOR“

Znamenita knjiga je H. Kirchsteigerjev roman

Pod spovednim pečatom

I. del stane 2 K 60

II. del stane 2 K —

V Trstu se dobi v upravi „Delavskega Lista“ in v knjigarni Josip Gorenjec, v Gorici pa v knjigarni A. Gabrščka.

Delavci! Sezite po tej knjigi.

Novost! **Novost!**

Tekom meseca januarja izide v založbi čas. „Naprej“ v Idriji prvi zvezek

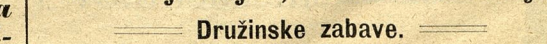
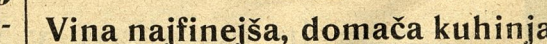
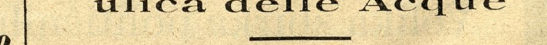
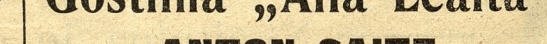
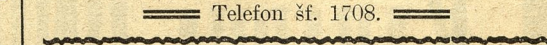
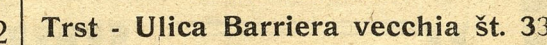
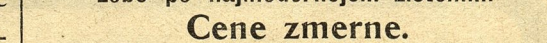
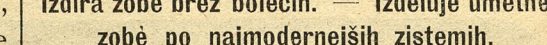
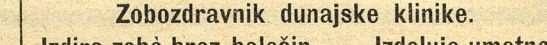
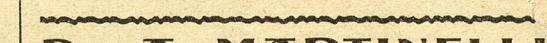
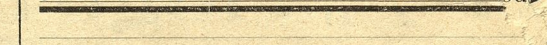
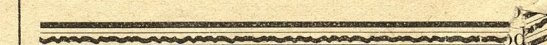
erfurtskega programa

pod naslovom:

— Kdo uničuje proizvodnjanje v malem? —

Cena 30 vin.

Naroča se pri vseh knjiganah, kakor tudi v upravi Delavskega Lista v Trstu.

KNJIGOVEZNICA PIPPAN & BORTUZZO

ulica Valdirivo šte. 19,
II. nad.

Izdeluje najfinejša in tržna
dela po zelo nizki ceni.

Vpiše se

Delavske konsumne zadruge

lahko vsak dan
v združnem uradu ulica
Boschetto 5, I. nad.,
ali pa v združnih skladiščih ul. Belvedere št. 34,
ul. dell'Istria št. 10, ul. del
Salice št. 4 in ul. Acquedotto št. 67.

VALERIO CUCIT

Delavnica pohištva

Trst, ul. Benedetto Marcello 4,
= vogal ulice Tigor. =

Tovarna testnine z jajci
Ernesto A. Vodopivec

Trst, ul. Farneto št. 13.

= Edina tovarna pohištva v Trstu =
ul. della Tesa št. 46.

ALEXANDER LEVI MINZI

Zaloga. Piazza Rosario št. 1.

Cene zmerne.

FRAN MANIÀ

TRST
ulica N. Machiavelli šte. 8.
Skladišče oglja, premoga in drv.
Pošiljanje na dom na vsako stran mesta.

Zadruga lesnih delavce izdeluje

pohištva, izložbe prodajaln, kakor vsa dr.
lesna dela.

Delavnica: Trst - Ulica Ferriera št. 3 - Trst.

Skladišče

ameriških mrežic in aparatov
za električno in plinovo luč

E. WÖLFNER - TRST

ulica delle Acque št. 20.

Fran Cantoni

Trst

ul. Barriera vecchia št. 23

Velika zbirka
manufakturnega
tkanega blaga in
drugih potrebščin.

CENE ZMERNE

Slovani! Podpirajte edino Slovani!

Slovansko knjigarno in papirnico

Josipa Gorenjca, Trst, ul. Valdirivo 40

ANTON CECH

TRST - Ulica Fonderia št. 12.

Zaloga najboljših dalmatinskih in istrskih vin

Marsale, Vermuth, i. t. d.

FRATELLI PAGANI

TRST. Ulica Acquedotto št. 6.

Velika zbirka igrač, okraskov, parfu-
marij, mila, ovratnikov, zapestnikov,
kravat, i. t. d.

Kavarna „MILANO“

TRST - Ulica Giulia nasproti spomenika
„Domenico Rossetti“

Na razpolago so revije in časniki v vseh jezikih.

Postrežba točna.

Delniška glavnica K 10,000.000.
Telefon 19-95.

OSR. BANKA ČEŠKIH HRANILNIC

Podružnica v TRSTU, Piazza del Ponterosso 3

Vlog okoli K 77,000.000.
Naslov za brzojavke: „Sporobanka“.

4 1/2 % vloge na knjižice - Vloge na tek. račun 5 %

Menjalnica - Bančno trgovanje vseh vrst.

Centrala denarnih zavodov avstro-ogerskih. Izdaja sirotinsko-varne bančne obligacije. Premijeve vloge po 6 1/4 %.

KAVARNA UNIONE

= TRST =

Ulica Caserma
= in ulica =
Torre Bianca.

Napitnina je odpravljena.

Velika zbirka političnih in leposlovnih revij

in časnikov v vseh jezikih.

Gostilna „Casa del Popolo“

(Zadružna delavska gostilna)

Trst, ul. S. Lazzaro in ul. S. Caterina

Domača kuhinja vedno dobro preskrbljena.

Cene zmerne.

Shajališče zunanjih sodrugov.